

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně v týdnu od 4.2. do 8.2. 2013

Ing. Marcela Cupalová, Ph.D.

leden 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

4. 2. 2013 zaznamenaly španělské a italské akciové trhy pokles v návaznosti na politickou nestabilitu v obou zemích. V případě Španělska se jednalo o obvinění premiéra M. Rajoye z korupce, v případě Itálie vykazaly průzkumy veřejného mínění rostoucí podporu S. Berlusconiho, což znepokojilo investory, jejichž důvěru má jednoznačně technokrat M. Monti, který realizuje reformní kroky. Španělsko v současnosti zaznamenává rekordní nezaměstnanost – 4,98 milionů Španělů je v současnosti nezaměstnaných, což činí nárůst vůči prosinci minulého roku o 132 000, nezaměstnanost mladých činí téměř 50 %.¹

5. 2. 2013 byly zveřejněny výsledky průzkumu trhu služeb ve Francii, Španělsku a Itálii, jejichž výsledky byly velmi nepříznivé a podle ekonomů povedou v následujícím roce k vyšší nezaměstnanosti a nižšímu růstu HDP v těchto zemích. Německá ekonomika naopak prospívá, což vede mnohé ekonomy k opětovnému zamyšlení nad vytvořením vícerychlostní Evropy s oddělenou „severní měnovou zónou“ zahrnující Německo a případně také Nizozemí a Belgie, protože hodnota eura je pro tyto země výhodná, zatímco pro Španělsko, Itálii a Francii je příliš vysoká a poškozuje tak místní exportéry.²

8. 2. 2013 se členské země EU dohodly na redukci rozpočtového rámce na období 2014 - 2020. Stropy pro závazky (závazné přísliby financování ze strany EU) se sníží na 960 mld. EUR, což je oproti současnému stavu pokles o 3,39 % (což činí 1 % HNP EU), platby (finance na zaplacení faktur za služby dodané na základě realizace závazných příslibů) pak na 908, 4 mld. EUR (-3,65 %). Systém rabatů zůstal naproti tomu v podstatě nezměněný. Rozhodnutí o snížení prostředků uvítalo Německo, Velká Británie, Nizozemí, Švédsko a Dánsko, proti snížení vystupovala naopak Francie a Itálie.³ Úsporný rozpočet kritizovali také mnozí poslanci Evropského parlamentu, který musí s rozpočtem vyjádřit souhlas. Německá poslankyně R. Hamms například kritizovala, že „všechny škrty půjdou na úkor inovací, udržitelného rozvoje, financování výzkumu a snah o zvýšení nezaměstnanosti mladých“, což je podle ní neodpovědné. Také mnozí další poslanci žádali, aby se vůči současné hospodářské krizi nebránilo přijetí ambicióznějšího rozpočtu, který by platil po jejím překonání, protože jak se vyjádřil předseda skupiny Evropské lidové strany

¹ Guardian: Eurozone crisis: political worries in Spain and Italy send markets tumbling, 4. 2. 2013, <http://www.guardian.co.uk/business/2013/feb/04/eurozone-worries-spain-italy-markets-tumbling>

² Guardian: Germany is still the eurozone outlier – just ask Francois Hollande, 5. 2. 2013, <http://www.guardian.co.uk/business/economics-blog/2013/feb/05/germany-eurozone-outlier-francois-hollande>

³ Europolitics: Leaders agree tight budget deal, 11. 2. 2012, Nr. 4583

(ELS) J. Daul, za těchto podmínek „krize může trvat donekonečna“.⁴ Na základě požadavků poslanců byly částky v oddíle "konkurenceschopnost" navýšeny o 4,8% oproti úrovni závazků pro rok 2012. Zejména byl navýšen 7. rámcový program pro vědu a výzkum (o 6,4%), transevropské sítě (nárůst o 6,3%) a rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (nárůst o 9,6%). Rozpočet pro zahraniční věci je také vyšší - o 1,9% v závazcích oproti roku 2012, přičemž většina nárůstu je určena na podporu Palestiny. 13. 2. byl rozpočet schválen Evropským parlamentem.⁵

⁴ Na summitu bude projednáván víceletý rozpočet, 7. 2. 2012, <http://www.velkaepocha.sk/2013020720742/Na-summitu-EU-bude-projednavan-vicelety-rozpocet.html>

⁵ Rozpočet EU na rok 2013 byl dnes schválen Evropským parlamentem, 13. 2. 2013, <http://www.vlasak.net/tp/texty-10/medium/3069>